

סימן רעח

כבוי נר בשבת

נח"ח 7454539

א. אסור לכבות נר בשבת¹, אבל מתר לכבותו בשביל החולה שישן, אם הוא חולה שיש בו חשש סכנה אם לא ישן². וכן מי שמתירא מפני לסטים שלא יהרגוהו – מתר לו לכבות הנר, שלא יראוהו, שפקוח נפש דוחה שבת³. ואפילו אם הוא רק חשש ספק סכנה – מתר.

ב. אבל אם אין שם חשש סכנת נפשות אלא סכנת ממון, וכן בשביל חולה שאין בו סכנה^{אוצר החכמה}, שיש בו רק חשש צער הגוף, בענין שאי אפשר

כשאינן במניעת השינה כדי להוסיף בסכנת החולה (אף שהוא מסוכן בלא"ה) – אסור לכבות בשבילו (ולהעיר משוע"ר סי' שכח ס"ד. עיי"ש. וראה במשנ"ב סי' זה בביה"ל ד"ה בשביל שישן).

ולענין כיבוי נורת חשמל – להדעות (ובאופנים) שאין בזה אלא איסור מדרבנן, כדלעיל הערה 1 (ובפרט נורת פלואורסצנט) – מותר לכבותה ע"י נכרי, אף כשאינו חולה מסוכן, ואפילו אם יש לו רק מקצת חולי (ראה שוע"ר סי' שכח סעיפים יט, כ. ושם נתבארו עוד פרטי דינים בזה).

3. ומכל מקום, גם כשצריך לעשות מלאכה בשבת לפיקוח נפש צריך להשתדל עד כמה שאפשר: א. למעט במספר המלאכות. ב. לעשותן ע"י נכרי או בשינוי, כל שלא נגרם ע"ז דיחוי ועיכוב כלל (ראה שוע"ר סי' שכח סעי' ד, יג).

1. ובימינו, בכיבוי נורת חשמל (שיש בה חוט מתכת לוחט) – יש מצדדים שאיסורו רק מדרבנן, וי"א שיש בזה איסור תורה. ובנורת פלואורסצנט (שאינן בה חוט מתכת, רק גז לוחט) – לכל הדעות איסור הכיבוי בה הוא יותר קל. ראה ריכוז הדיעות בזה בספר החשמל בהלכה ח"ב פרקים ד"ה. ובאנציקלור פדי' תלמודית כרך יח, ע' תשטו.

ונפק"מ כשמותר לכבות משום פיקוח נפש – ואפשר להסתפק בכיבוי חלק מהנורות בלבד – שצריך לכבות באופן שאיסורו קל יותר. או שמלכתחילה, להשאיר מער"ש רק אותם שאיסורם קל יותר. וכמבואר בשוע"ר (סימן שכח סעיף טז) שיש למעט באיסור ככל האפשר.

2. רבינו הוסיף על לשון השו"ע וכתב "(חולה שיש בו חשש סכנה) אם לא ישן", כלומר, שהסכנה היא בזה שלא ישן. ומשמע, שבסתם